

วิกฤตเศรษฐกิจตุรกีผลักดันการย้ายฐานการผลิตสู่ประเทศอียิปต์

อุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอของตุรกี ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจการส่งออกของประเทศ กำลังเผชิญกับความปั่นป่วนอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน เนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจบีบให้เกิดการย้ายฐานการผลิตครั้งประวัติศาสตร์ไปยังประเทศอียิปต์

In Türkiye, monthly labour costs have risen to \$1,100-\$1,200 per employee, while In Egypt, minimum labour costs remain at \$200-\$300. Credit: Shutterstock.

อัตราเงินเฟ้อที่พุ่งสูงขึ้น ค่าแรงที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และแรงกดดันทางการเงินที่เพิ่มขึ้น ได้กระตุ้นให้เกิดการย้ายฐานการผลิตสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไปยังอียิปต์ครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของตุรกี

ข้อมูลจากสถาบันประกันสังคม (SGK – Sosyal Güvenlik Kurumu) ระบุว่า สถานประกอบการสิ่งทอและแฟชั่นในตุรกีปิดตัวลงถึง 4,504 แห่งในช่วงสองปีที่ผ่านมา ขณะที่การจ้างงานในอุตสาหกรรมลดลงจาก 1.225 ล้านคนในเดือนมกราคม 2024 เหลือ 1.221 ล้านคนในเดือนกรกฎาคม 2025

ใน 3 เดือนแรกของปี 2025 มีบริษัทในภาคสิ่งทอและแฟชั่น 2,147 แห่งยุติการดำเนินงาน ตามรายงานของ Ekonomim แพลตฟอร์มข่าวเศรษฐกิจดิจิทัลของตุรกี ในช่วงเวลาเดียวกัน การจ้างงานในสองภาคส่วนนี้ลดลง 35,460 ตำแหน่ง

นับตั้งแต่สิ้นปี 2022 จำนวนบริษัทลดลง 7,096 แห่ง ขณะที่มีการสูญเสียงานมากกว่า 298,000 ตำแหน่ง ทำให้การจ้างงานรวมลดลงจาก 1.222 ล้านคน เหลือ 923,000 คน ตามรายงานของ Ekonomim

การยื่นขอล้มละลายสะท้อนภาพที่เลวร้ายยิ่งกว่า โดยมีบริษัท "สิ่งทอ" 289 แห่งยื่นขอประนอมหนี้ในปี 2025 เพียงปีเดียว ตามรายงานของ Konkordatotakip แพลตฟอร์มที่ติดตามบริษัทที่ยื่นขอประนอมหนี้ในตุรเคีย ตัวอย่างเช่น ในเดือนธันวาคม 2024 Fi Triko ผู้ผลิตเสื้อผ้าให้กับแบรนด์อย่าง Zara และ Pierre Cardin ได้ล้มละลายลงหลังจากเผชิญกับปัญหาทางการเงินอย่างรุนแรง ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ Dünya

บริษัทตุรเคียอื่น ๆ กำลังเผชิญกับแรงกดดันที่คล้ายคลึงกัน ทำให้การย้ายฐานการผลิตไปยังอียิปต์เร่งตัวขึ้นอย่างมาก โดยมีโรงงานสิ่งทอตุรเคียกว่า 200 แห่งดำเนินงานในหุบเขาไนล์ ตามแหล่งข่าวที่อ้างถึงสภาธุรกิจอียิปต์-ตุรเคีย การเปลี่ยนแปลงนี้ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในความสัมพันธ์ทางการค้าทวิภาคี โดยตุรเคียเคยมีดุลการค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มกับอียิปต์เกินดุล 118 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2021 แต่กลับพลิกเป็นขาดดุล 171 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2024 ตามรายงานของ Ekonomim

“ไม่แน่ชัดว่ามีบริษัทจำนวนเท่าใดที่ย้ายออกไป” คุณ Recep Erçin เลขาธิการสมาคมนักข่าวเศรษฐกิจ (Ekonomi Gazetecileri Derneği) กล่าว แต่ยังคงตั้งข้อสังเกตว่า Modavizyon ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปของตุรเคีย (บริษัทในเครือ Şahinler Holding ของตุรเคีย) กำลังจัดหาสินค้าให้กับ Zara จากโรงงานในอียิปต์ โดยมีผู้ผลิตสิ่งทอ Yeşim Tekstil และ Gamateks ก็ดำเนินงานในอียิปต์เช่นกัน “เป็นบริษัทเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จัดหาสินค้าให้กับแบรนด์ต่างประเทศกำลังย้ายฐานการผลิต” คุณ Erçin กล่าว

ต้นทุนแรงงานที่แตกต่างกันเป็นเชื้อเพลิงของการย้ายถิ่นครั้งใหญ่

การอพยพครั้งนี้มีสาเหตุมาจากความเป็นจริงทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน “ในตุรเคีย ค่าแรง (รายเดือน) เพิ่มขึ้นเป็น 1,100-1,200 ดอลลาร์สหรัฐต่อพนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคตะวันตก ในอียิปต์ ค่าแรงขั้นต่ำยังคงอยู่ที่ระดับ 200-300 ดอลลาร์สหรัฐ” คุณ Erçin อธิบาย

ความแตกต่างถึงห้าเท่านี้พิสูจน์แล้วว่าไม่อาจต้านทานได้ คุณ Giyasettin Eyyüpkoca ประธานสมาคมนักอุตสาหกรรมและนักธุรกิจ Laleli (Laleli Sanayici ve İşinsanları Derneği – LASİAD) ยืนยันว่าบริษัทสามารถลดต้นทุนได้ “25-30%” ในอียิปต์ อย่างไรก็ตาม เตือนว่า “สิ่งนี้ไม่ได้หมายถึงคุณภาพเสมอไป เมื่อกระบวนการควบคุมคุณภาพไม่ได้รับการจัดการอย่างดี อัตราการคืนสินค้าจะเพิ่มขึ้น”

แรงกดดันไม่ได้จำกัดอยู่แค่ค่าแรง คุณ Erçin ตั้งข้อสังเกตว่าความไม่เต็มใจของรัฐบาลที่จะปล่อยให้ค่าเงินลีราตุรเคียอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับภาวะเงินเฟ้อสูง “ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนต่ำเกินจริง” ในอดีต พร้อมเสริมว่า “นั่นหมายความว่าสินค้าตุรเคียยังคงมีราคาแพงทั่วโลก”

อียิปต์สร้างสภาพแวดล้อมการลงทุนที่น่าดึงดูด

ในขณะเดียวกัน อียิปต์ได้วางตำแหน่งตัวเองอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ ทั้งนี้ คุณ Hassan El-Khatib รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการลงทุนและการค้าต่างประเทศของอียิปต์ เพิ่งประกาศการสำรวจค่าธรรมเนียมที่ไม่ใช่ภาษีที่ครอบคลุมเป็นครั้งแรกของอียิปต์ ซึ่งออกแบบมาโดยเฉพาะเพื่อลดภาระของนักลงทุน ตามรายงานของ Daily News Egypt

การปฏิรูปที่สำคัญ ได้แก่ การลดเงินสมทบกองทุนฝึกอบรมและคุณสมบัติแห่งชาติ จาก 1% ของกำไรสุทธิ เหลือ 0.25% ของค่าจ้างขั้นต่ำที่สามารถทำประกันได้ พร้อมนี้ อียิปต์ยังได้เปิดตัวแพลตฟอร์มการออกใบอนุญาตดิจิทัลที่ให้บริการ 389 รายการ และกำลังลดระยะเวลาการผ่านพิธีการศุลกากรจาก 14 วันเหลือเพียง 2 วัน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการลงทุนและการค้าต่างประเทศ คุณ Hassan El-Khatib กล่าว

ที่สำคัญ อียิปต์เสนอข้อได้เปรียบทางการค้าที่สำคัญ ข้อตกลงเขตอุตสาหกรรมที่มีคุณสมบัติเหมาะสม (Qualified Industrial Zones – QIZ) ให้สิทธิการเข้าถึงตลาดสหรัฐฯ โดยปลอดภาษีสำหรับสินค้าอียิปต์ ในขณะที่ข้อตกลงสมาคมอียิปต์-สหภาพยุโรปอำนวยความสะดวกในการเจาะตลาดในยุโรป อียิปต์ยังได้รับประโยชน์จากการเข้าถึงตลาดสหรัฐฯ อย่างมาก โดยในปี 2024 เสื้อผ้าคิดเป็นกว่า 45% ของการส่งออกทั้งหมดของอียิปต์ไปยังสหรัฐฯ คิดเป็นมูลค่าประมาณ 1.2 พันล้าน

เหรียญสหรัฐ ตามรายงานของ Business Monthly วารสารของหอการค้าอเมริกันในอียิปต์

การผลิตขยายตัวสู่ระดับอุตสาหกรรมที่สำคัญ

ในขณะเดียวกัน การดำเนินงานของตุรเคียในอียิปต์ก็ขยายตัวอย่างมาก กลุ่ม DNM Eroglu ได้จัดตั้งโรงงานผลิตทางเคมียีนส์มูลค่า 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐในเขตอุตสาหกรรม Qantara West ภายใต้ข้อตกลงกับเขตเศรษฐกิจคลองสุเอซในเดือนเมษายน 2024 ซึ่งออกแบบมาเพื่อผลิต 7.2 ล้านชิ้นต่อปี และสร้างงาน 2,750 ตำแหน่ง

“เราเริ่มต้นการเดินทางของ DNM ในปี 2011 ที่เมือง Damietta ประเทศอียิปต์ ในฐานะการลงทุนของ Eroglu Global Holding โดยใช้เงินทุนตุรเคีย 100%”

“การผลิตส่วนใหญ่เน้นการส่งออก – การผลิตตามสัญญาสำหรับตลาดยุโรป” คุณ Eyyüpkoca อธิบาย พร้อมเสริมว่าโรงงานเหล่านี้มักจ้างงาน “500-1,000 คน” แม้ว่าจะ “ตัวเลขยังคงจำกัดเมื่อเทียบกับขนาดภาคส่วนของตุรเคีย”

ภาพรวมที่เกิดขึ้นนั้นน่าทึ่งมาก ทั้งนี้ Egypt Independent รายงานในปี 2024 ว่ามีบริษัทตุรเคีย 1,700 แห่งดำเนินงานในอียิปต์ โดยมีการลงทุนเกิน 3 พันล้านเหรียญสหรัฐ รวมถึงโรงงาน 200 แห่งโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมสิ่งทอ เสื้อผ้า และเคมีภัณฑ์

ตุรเคียยังคงเป็นศูนย์กลางการจัดการเชิงกลยุทธ์

แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงฐานการผลิต แต่ตุรเคียยังคงรักษาตำแหน่งสำคัญในห่วงโซ่อุปทาน “บริษัทตุรเคียจำนวนมากยังคงจัดหาวัตถุดิบ – ผ้า อุปกรณ์เสริม วัสดุประกอบ – จากตุรเคีย” คุณ Eyyüpkoca ยืนยัน “สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าตุรเคียยังคงเป็นศูนย์กลางการจัดการ”

การบูรณาการนี้สามารถวัดปริมาณได้ : การส่งออกสิ่งทอของตุรเคียไปยังอียิปต์เพิ่มขึ้นเกือบ 50% ใน 4 เดือนแรกของปี 2025 โดยได้รับแรงหนุนจากการขนส่งผ้าและเส้นด้ายไปยังการดำเนินงานของตุรเคียที่เป็นเจ้าของในอียิปต์ คุณ Erçin กล่าว

นอกจากนี้ การใช้ฝ้ายอียิปต์ในท้องถิ่นยังคงจำกัดสำหรับผู้ผลิตตุรเคีย โดยราคาที่สูง และคุณภาพของผ้าที่แปรรูปที่ไม่สอดคล้องกัน ทำให้ปัจจัยการผลิตของตุรเคียมีความจำเป็น คุณ Eyyüpkoca กล่าว

บริษัทตุรเคียยังเผชิญกับอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญในอียิปต์ โดย คุณ Eyyüpkoca ได้ระบุถึงความท้าทายหลัก นั่นคือ “การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ ระบบราชการที่เชื่องช้า ความไม่แน่นอนของอัตราแลกเปลี่ยน สกุลเงินและโลจิสติกส์ที่คาดเดาไม่ได้ ความไม่แน่นอนทางกฎหมายในกฎหมายแรงงาน”

ข้อจำกัดเหล่านี้ผลักดันให้เกิดการตอบสนองเชิงกลยุทธ์ “หลายบริษัทยังคงรักษาสถานะการผลิตในอียิปต์เพื่อสนับสนุน ในขณะที่ยังคงเน้นย้ำว่าตุรเคียยังคงเป็นศูนย์กลาง” พร้อมระบุว่า “กลยุทธ์หลัก – การสร้างแบรนด์ การออกแบบ การวางแผน การจัดการคุณภาพ – ยังคงตั้งอยู่ในตุรเคีย”

ในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของตุรเคียได้รวมตัวกันเพื่อหารือเกี่ยวกับจุดเปลี่ยนที่สำคัญกับผู้นำอุตสาหกรรม และเรียกร้องให้มีการปรับปรุงสภาพศุลกากรระหว่างสหภาพยุโรป (EU) และตุรเคียอย่างเร่งด่วน

Source: JustStyle.com

Photo credit: Shutterstock